

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

НЭГ. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

д/д	Мэдээлэлийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1.Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	“Хатант Интернэшнл “ХХК
	2.Аж ахуй нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011060082
	3. Аж ахуй нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Ноос ноолууран бүтээгдэхүүн анхан болон гүн боловсруулалт
	4. Аж ахуй нэгжийн харьяалалын хаяг	Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүрэг,32-р хороо, гудамж Хайрхан-1, 124 тоот
	5.Захиралын нэр утас, цахим шуудангийн хаяг	Б. Баярмаа, 99098686
	6.Холбогдох цахим шуудангийн хаяг	Khatant.int@gmail.com
1.2	1. Төслийн нэр	Ноос ноолуур угаах самнах үйлдвэр
	2. Төслийн харьяалалын байршил	Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүрэг, 32-р хороо
	3. Төслийн ангалаал	Үйлдвэрлэл
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2016 он
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	
	6. Үйлдвэрийг хүлээж авсан улсын комиссын дүгнэлт	хамааралгүй
	7. ТЭЗҮ баталсан огноо	хамааралгүй
	8. Урьд оны бүтээглэхүүний нийт хэмжээ	хамааралгүй

ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ЧИГЛЭЛЭЭР ОЛГОГДДОГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ДҮГНЭЛТ, ЛАВЛАГААНЫ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

д/д	Мэдээлэлийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Үйл ажиллагаа Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	Газрын гэрчилгээ 000012743 15 жил 29,976 м
	2. Тус зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах, тэсрэх дэлбэрэх бодис тэсэлгээний хэрэгсэлийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн дагуу олгосон холбогдох зөвшөөрөл бусад баримт бичиг Дугаар Хүчинтэй хугацаа	
	3. Химийн бодисын хадгалах ажлын байрны дүгнэлт	хамааралгүй
	4. Галын дүгнэлтийн огноо дугаар	хамааралгүй
	5.Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2021.04.09

6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2021.12.09
7. Ус ашиглах гэрээний огноо	
8. Газар ашиглалтын гэрээний огноо, хуулийн этгээд	
9. Тухайн жилд баримталж ажиллах стандартын дугаар	MNS38-2007 Бэлтгэлийн түүхий эд. Хонины ноос MNS38-2007 Бэлтгэлийн түүхий эд. Ямааны ноолуур MNS780-2007 Бүтээгдэхүүн. Хонины угаасан ноос MNS3683-2007 Бүтээгдэхүүн. Ямааны боловсруулсан ноолуур MNS4251-2007 Хаягдал ямааны ноолуурын сэв хялгас, богиноноос MNS251-2007 Бүх төрлийн ноос, ноолуурын ширхэгт материалыг баглах, хаяглах, хадгалах, тээвэрлэх журам

ГУРАВ. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Мэдээлэлийн төрөл	Мэдээлэл
3.1	Тухайн жилд ашиглах бодисын нэр, хэмжээ	
	Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө <ul style="list-style-type: none"> • Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ • Эрсдэлийн үед авах арга хэмжээ • Учруулах хор хөнөөлийг бууруулах зайлуулах арга хэмжээ • Хохирлыг нөхөн төлөх арга хэмжээ 	
3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Шатах тослох материалын нэр төрөл • Тэсрэх, дэлбэрэх бодисын нэр төрөл 	
3.3	Тухайн жилийн хог хаягдлын дундаж хэмжээ <ul style="list-style-type: none"> - Ахуйн хаягдал - Үйлдвэрийн хаягдал - Аюултай хаягдал 	Жилд дунджаар 108 тн хог хаягдал
	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн төсөв	1500,0 мян.төг

ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ 2023 ОНЫ ТӨСӨВ

№	Мэдээлэлийн төрөл	Мэдээлэл /мян.төг/
---	-------------------	--------------------

4.1	Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	2920.0
	Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төсөв	2380.0
	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ төсөв	
	Нөхөн сэргээх арга хэмжээний төсөв	
	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төсөв	
	Нөлөөллийн бүс дэх оршин суугчдад тайлагнах төсөв	
	Удирдлага зохион байгуулалтын төсөв	
	Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэх төлөвлөгөөний төсөв	
	Орчны хяналт шинжилгээний төсөв	240,0
	Орчны тохижилт ногоон байгууламж цэцэрлэгжүүлэлт	300,0

ТАВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ

Байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	Тоо	Шалгуур үзүүлэлтийг тооцсон эсэх	Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тооцсон эсэх	Дүгнэлт
Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зайлуулах арга хэмжээ	7	тийм	тийм	
Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ				
Нөхөн сэргээлт				
Дүйцүүлэн хамгаалах				
Оршин суугчдад тайлагнах	1	тийм	тийм	
Түүх соёлын өвийг хамгаалах				
Удирдлага зохион байгуулалт	1	тийм	тийм	
Ногоон байгууламж цэцэрлэгжүүлэлт	1	тийм	тийм	

ЗУРГАА. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ ХУУДАС

Хяналт шинжилгээний дээж	Дээж авах цэгийн тоо	Дээж авах цэгийн байршил	Давтамж	Төсөв
Хөрс	2	Хашааны гадна хогийн цэгийн орчим, үүдний зогсоол орчим	Жилд 1	40,0 мян.төг
Ус	1	Үйлдвэрийн хаягдал усны хоолой	Улиралд 1	50,0 мян.төг
Амьтан		-		
Ургамал		-		

Агаар	3	Агуулахын байранд 2, гадна талбайд 1	Жилд 1	100,0 мян.төг
Эрүүл ахуйн хяналт	2	Үйлдвэр дотоод орчин	Жилд1	50,0 мян.төг

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийг хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх давтамж /5жил/	2023 он
	Бохирдож болзошгүй	Цэвэрлэх байгууламжинд нийлүүлнэ			
Нийт дүн			1500,0 мян.төг		

Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

Тус үйлдвэрт хэрэглэх химийн бодис нь хяналт, туршилт хийгдсэн баталгаа бүхий гэрчилгээтэй, мөн хор аюулын лавлахтай, бодисыг тохирсон зориулалтын сав хайрцагт битүүмжилсэн, хаяг шошго наасан байх хэдий ч тээвэрлэх шилжүүлэх ачих, хадгалах, хэрэглэхэд осол эрсдэл гарах магадлалтай учир урьдчилан сэргийлж бүрэн арга хэмжээ эрсдэлийг бууруулах төлөвлөгөө.

Хүснэгт 1. Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх давтамж /5жил/	2023 оны нийт зардал /мян.төг/
ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ					
1	Химийн бодисын сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдал алдагдах, орчинд	Байнгын хяналт тавих	Үйлдвэрийн орчимд	Дотоод хяналт, шалгалтаар	
		Нөөцөд сав баглаа боодол байлгах /Үйлдвэрт хадгалагдаж буй сав баглаа боодлыг ариутгаж ашиглахаас гадна нөөцөд шинэ сав баглаа боодол авч хадгалах/	Хадгалж байгаа химийн бодисын шинж чөнөрт тохирсон	Жил бүр	250,0
		Шаардлагатай үед аддагдсан химийн бодисыг цэвэрлэх саармагжуулах арга хэмжээ авах багаж хэрэгсэлтэй болох	Элс, Шороо, хүрз, цэвэрлэгээний бодис	Жил бүр	250,0

2	Химийн бодисын алдагдах, асгарах зэргээр ажилчдын эрүүл мэндэд хохирол учруулж болзошгүй	Ажилчдад зориулалтын хөдөлмөр хамгааллын хувцсаар хангах/бохирдсон хувцсыг зориулалтын угаалгын өрөөнд угааж цэвэрлэх	Хамгаалалтын хувцас бээлий, нүдний шил, чихэвч	-
Нийт дүн				500,0

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн зориго, зорилт

“Хатант Интернэшнл” ХХК нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хороонд хэрэгжиж үйл ажиллагаагаа явуулж буй үйлдвэр нь “Ноос ноолуур угаах, самнах үйлдвэр” үйл ажиллагааны хүрээнд Монгол төдийгүй гадаадын томоохон үйлдвэрүүдэд сайн чанарын монгол малын түүхий эдээ ханган нийлүүлж ажиллах зорилготой Мөн тоног төхөөрөмжийн стандарт нормыг хангасан ажилчдын аюулгүй байдлыг ханган ажиллах зорилтыг тавин ажиллаж байна.

Үйлдвэрийн хүчин чадал нь жилд: 2000 тн ноос, ноолуур

Төслийн байршил

“Хатант Интернэшнл” ХХК нь Улаанбаатар Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хорооны Үйлдвэрийн баруун бүс-4 /16103/ хаягт байрлах Дүүргийн Засаг даргын 2015 оны 09 дүгээр сарын 09-ны өдрийн А/371 тоот шийдвэрийг үндэслэн нэгж талбарын 1801602727 дугаар бүхий 29,976 м² газрын газар эзэмших эрхийн гэрчилгээг Аж ахуйн зориулалтаар эзэмшдэг байна.

Үйл ажиллагаа явуулж буй талбай нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрлаж байна. Үйлдвэрийн талбайн координатыг доорхи хүснэгтэд оруулав.

Хүснэгт 1. Ноос ноолуур боловсруулах үйлдвэрийн талбайн булангийн цэгүүд

№	Х	У
1	623410	5305298
2	623315	5305489
3	623424	5305563
4	623534	5305356

Үйлдвэрийн байршил Зураг оруулах

Зураг 2 Түүхий эд болон самнах үйлдвэр зураг

Төслийн талбай нь Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт Эмээлт тосгоны үйлдвэрлэлийн бүсэд төв зам дагуу байршина. Төслийн талбайн тодорхой хэсгийг бетондсон, талбайн ургамлын бүрхэвч ерөнхийдөө талхлагдсан, хашааг дагаж байгалийн зэрлэг ургамал тогтсон, мөн үйлдвэрийн эзэмшил талбайн чөлөөтэй боломжит газруудыг зүлэгжүүлэх, баталсан журмын дагуу 200 м.кв-д ногоон байгууламж мод суулгасан байна.

Барилга байгууламж	Талбайн кв.метр
Оффис, ажилчдын байр	846 м ²
Түүхий эдийн агуулах	1600 м ²
Бүтээгдэхүүний агуулах	550 м ²
Самнах цех	5760 м
Угаах цех	1072 м ²
Хатаах цех	300 м ²
Уурын зуух	150 м ²
Хашаа	3182 м ²

Зураг 3 ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙН ДЭД БҮТЭЦ ЗУРАГ

Цахилгаан хангамж

Төвлөрсөн цахилгаан хангамжинд холбогдсон

Зураг 4. Төслийн талбайн харуул хамгаалалт гэрэлтүүлэг

Усан хангамж: Үйлдвэрийн усны хэрэглээг өөрийн талбайд өрөмдөж гаргасан 2 гүний худгийн эх үүсвэрээр хангадаг.

Зураг

Дулаан хангамж, ариутгал татуурга: Төсөл хэрэгжиж буй Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хороо нь дэд бүтэц сайн хөгжсөн, цахилгааны шугам сүлжээний холболттой, учир дулааны хэрэгцээг цахилгааны эх үүсвэрээр хангадаг. Ариутгах татуургын хувьд үүссэн бохирдлыг тусгай зориулалтын танканд хуримтлуулж лаг соруулах компанитай гэрээ хийж соруулж зөөвөрлөдөг.

Зураг 5 Үйлдвэрт байрлах ажилчдын ариун цэврийн өрөө

ТӨСЛИЙН БҮС НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

№	Үзүүлэлтүүд	Утга
1	Уур амьсгал	Сонгинохайрхан дүүргийн уур амьсгалын нөхцөл нь Монгол орны нутаг дэвсгэрийн нэгэн адил эх газрын эрс тэс шинжтэй, өвөл нь хүйтэн удаан үргэлжилдэг, зун нь халуун богино, хвар намар нь улирлын шилжилтээс хамааран салхи, шуурга ихтэй байдаг онцлогтой Тус нутаг дэвсгэрийн хамгийн хүйтэн сар нь 1 дүгээр сар бөгөөд энэ үед Азийн эсрэг -циклоны хөгжил дээд цэгтээ хүрнэ.Түүний сарын дундаж температур Тэрэлж Улаанбаатар орчимд -21.6°C , Буянт-Ухаа орчимд -25.2°C байгаа бол хамгийн дулаан 7 дугаар сард Тэрэлжийн орчимд -13.0°C , харин Зуунмод -18.7°C байна.
2	Газарзүйн тогтоц	Сонгинохайрхан дүүргийн нутаг дэвсгэр Хангайн-Хэнтийн ороген тогтолцооны Улаанбаатарын террейд хамаарна. Энд неопротерозойн хувирмал чулуулгаас гадна дунд силурын цахиурлаг-терриген хурдас доод-дунд девон, доод болон дээд карбон, дээд перм, доод цэрд кайнозойн тунамал хурдас болон хожуу триас-түрүү юрийн настай гүний чулуулгууд тархсан байдаг.
3	Хөрсөн бүрхэвч	Сонгинохайрхан дүүргийн хөрс нь Монгол иорны хөрс-газарзүйн мужлалын хувьд Хангайн их мужийн Хэнтийн муж 39-р тойрог буюу Хэнтийн захын тойрогт хамрагдаж байна. Үйлдвэрийн талбайн хөрс нь хүрэн бор өнгөтэй, өлөн чийгтэй, хэврэг бөөмөрхөг бүтэцтэй, сийрэг нийцтэй, ургамлын нарийн үндэс ихтэй, ганц нэг жижиг сайр чулуутай, эзлэхүүний 20% хүрнэ. Элсэнцэр бүрэлдэхүүнтэй, шилжилт өнгөөр болон ширхгийн бүрэлдэхүүнээр бүдэг. ВС(27-45) см цайвардуу хүрэн өнгөтэй, хуурай. Үе давхаргад хэмхдэс болон сайр чулууны агууламж нэмэгдэнэ. Сийрэг нийцтэй, ганц нэг ургамлын үндэстэй, элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй, шилжилт өнгөөр тод
4	Ургамал	Сонгинохайрхан дүүргийн ургамал нь Монгол орны ургамал газарзүйн мужлалаар Хэнтийн уулархаг тайгын урд, Монгол-Дагуурын ойт хээрт оршдог. Ургамлын аймагт бүхэлдээ Өмнөд Сибирийн тайга, өндөр уулын элементүүд гол үүрэг гүйцэтгэнэ. Ургамалжилтын төрх байдлаар Хэнтийн нурууны салбар уулстай төстэй. Ургамлын аймагт 58 овог 230 төрөлд багтах 500-аад зүйл цэцэгт, 27 овог 42 төрөлд багтах 66 зүйл хөвд ургадаг байна. 500 зүйл цэцэгт ургамлаас 1,4% ойн хэлбэртэн, 1,9% нүцгэн үрт, 21,6% нь нэг талт үрт, 78,4% нь хоёр талт ургамал байдаг байна. Худалдаа үйлчилгээний зам талбайгаа цементэлсэн ба талбайд голлох ургамал нь шарилж байна.
5	Гүний ус	Голын ус хурах талбай 49,600 км ² , урт нь 874 км, ус хурах талбайн дундаж өндөр 1474 м, голдролын ерөнхий хэвгий 1,3% юм. Туул нь Орхон голын баруун гарын хамгийн том цутгал бөгөөд Орхон голын сав газрын 38%-ийг эзлэнэ. Туул голын эхний 50 орчим км газарт баруун өмнөд зүгийг чиглэн урсах ба Хаг, Туулын билчрээс Галтайн билчир хүртэл буюу 21 км газар чанх урагш урсаж байгаад дахин баруун өмнө зүгийг чиглэн Тэрэлжийн бэлчир хүрнэ. Туул, Тэрэлжийн бэлчрээс Харзтайн ам хүртэл баруун зүгийг чиглэн Горхийн боржинт тарамцагийг тохойрч Улаанбаатар хот орчмоос баруун өмнө зүгийг чиглэн урсана. Сонгино буланг өнгөрмөгц өмнө зүг нилээд тохойрч, хээр талын дундуур урсаж Орхон голын баруун гарт цутгана.
		Төслийн талбай ус зүйн сүлжээний хувьд Хойд мөсөн далайн ай

6	Гадаргын ус	<p>савын,Туул голын сав газарт багтана.Туул гол нь 6-р эрэмбийн гол юм.Хан Хэнтий нурууны салбар уулс болох далайн түвшнээс дээш 2000 м өндөрт өргөгдсөн Чисаалийн сарьдаг, Шороотын давааны өврөөс гарах Намьяа,Нэргүй хэмээх хоёр голын уулзвараас эх авна.Голын ус хурах талбай 449774,3 ам км,хэвгий 0.0015 юм. Голдирлын дундаж өндөр1160 м, ус хагалбарын шугамын урт 2055,6 км, түүний дундаж өндөр 1719,0 м, голуудын нийлбэр урт 11046,5 км,усан сүлжээний нягтшил 0,23 км/ам км,ус урсах талбайн дундаж өндөр 1300 м, хөндийн гүн дунджаар 559,0 м,түүний өргөн 54,4 км, сав газрын суналтын зэрэг 16,5, ус хагалбарын шугамын хөгжлийн зэрэг 2,6, хажуугийн хэрчигдэл 0,8 хортонь хуулийн голын тоо,урт,ус урсах талбайн харьцаа 4.2,3.05,5.58 тус тус байна.</p> <p>Хэнтий нурууны салбар уулсаас эх авсан Галттай,Сарьдагийн хийд,Хаг,Хонгор,Зүүн баян,Тэрэлж,Хөлийн гол,Улиастай,Сэлбэ,Харбух зэрэг гол горхи Туулд цугтана. Төслийн талбайд хамгийн ойр нь Сэлбэ бөгөөд Сэлбэ гол нь Хэнтий нурууны урд хэсгийн салбар уулсад багтах бөгөөд далайн түвшнээс дээш 510-1620 м өндөрт оршдог.Нийт 342,2 кв км нутаг хамардаг.Энэ голын сав газарт ургамлын аймгийн 7 зүйл мод сөөг,40 овгийн 183 зүйл ургамалтай.Улаанбаатар хотын төвлөрөл ихтэй зуслан,гэр хороолол бүхий нутагт оршдог.Хойноос урагшаа намсан байдалтай уулархаг,гадарга ихтэй учраас хөрсний бохирдол нь газрын доорхи усаар хотын төв рүү чиглэсэн байдаг байна.</p>
7	Амьтан	<p>Хотжилт үйлдвэржилтийн хотод ан амьтад амьдрах боломжгүй болж дүрвэн зайлсан.Улаанбаатар хот түүний эргэн тойрны уулсын ам хөндий, толгодын бэл хормойн хээр талд наран бүднэ овогт тогоруу, зээрд шонхор,тарвага,шилийн сар,боролзой болжмор,монгол болжмор,адууч чогчоохой зэрэг шувууд элбэг тохиолддог ба сохор элээ,хон хэрээ,хар хэрээ,хээрийн бор шувуу,оронгийн бор шувуу зэрэг 9 зүйл жигүүртэн, гэрийн тэжээмэл амьтад,хортон шавьж,хот суурины шувууд зэрэг амьтад тохиолдож байна.</p>

ХОЁР. ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

Ноос ноолуур угаах, самнах үйлдвэр нь Улаанбаатар хотын СХДүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт байрлана.Нийт 2,9 га талбай эзэмшиж үйл ажиллагаа явуулж байна.

Үйлдвэрийн талбайн орчинд гадаргын урсац болох ямар нэгэн гол горхи байхгүй.Үйлдвэр нь төвийн шугамаас цахилгаан эрчим хүчээр хангагдаж байна.Үйлдвэрийн технологийн хэрэгцээнд ашиглах усыг өөрийн гүний худгаас хангаж байна.

Байгалийн экосистемийн өөрчлөлт

Үйл ажиллагаа явуулж буй талбай ньУБ хотын үйлдвэрлэлийн бүсэд хамаарах тул экосистемийн өөрчлөлтөд өндөр өртсөн бүсэд хамаарна.

Байгалийн байлаг нөөц ашиглалт

Ноос ноолуур угаах, самнах үйлдвэр нь үйлдвэрлэл, боловсруулалтын үйл ажиллагаандаа зөвхөн ус ашиглах тул газрын доорхи усны нөөцөд нөлөөлөх сөрөг нөлөөлөл харьцангуй бага.

Байгалийн өнгө төрх, түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палентлогийн олдвор

Үйл ажиллагаа явуулж буй нутаг дэвсгэрт түүх соёлын дурсгалт зүйл, археологи, палентлогийн олдвор илэрвэл холбогдох засаг захиргааны байгууллагад мэдэгдэх хэрэгтэй.

Нийгэм эдийн засагт

Орчин үеийн дэвшилтэт техник технологи бүхий үйлдвэр шинээр бий болох

Улс орны экспортын хэмжээ болон валютын орлого нэмэгдэх

Улс орон нутгийн төсвийн орлогыг нэмэгдүүлэх

Ажлын байр шинээр бий болгох, хадгалагдах

Экспортын орлогыг нэмэгдүүлэх

Энэхүү нөлөөлөл нь тухайн төслийн цар хүрээ, хэмжээ, хэрэгжүүлэх байршлаас ихээхэн хамаардаг. Сөрөг нөлөөлөл нь голдуу тав тух алдах / үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн дуу чимээ, түүхий эдийн хаягдал /-тэй холбоотой.

Хүснэгт 2. Үйлдвэрийн байршилтай холбоотой үүсэх нөлөөлөл

№	Байгаль орчны асуудлууд	Нөлөөлөл байхгүй	Гол үр дагавар		
			Бага	Дунд	Их
1	Төслийн байршилтай холбоотой байгаль орчны асуудал				
1.1	Голын голдирлыг эвдэж өөрчлөх	+			
1.2	Хүн амыг нүүлгэн шилжүүлэхтэй холбоотой асуудал	+			
1.3	Ой модыг огтлох, гэмтээх	+			
1.4	Түүх соёлын дурсгалт газар, археологи-палентологийн олдвор газрыг эвдэн сүйтгэх	+			
1.5	Усан хангамж, ус хэрэглээний асуудлаар өөр байгууллагын үйл ажиллагаатай зөрчилдөх		+		
1.6	Булаг шандын усны горимд өөрчлөлт орох	+			
2	Төслийн шийдэл, төлөвлөгөөтэй холбоотой байгаль орчны асуудал				
2.1	Нарийн ширхэгт тоос, тоосжилт үүсэх			+	
2.2	Үүсэх дуу чимээний бохирдол		+		
3	Төслийн барилга, байгууламж барих үеийн болон зочид буудлын аюулгүй ажиллагаатай холбогдож гарах байгаль орчны асуудал				
3.1	Барилга байгууламж барих үед усны нөөц бохирдох байдал		+		
3.2	Барилга байгууламж барих үе болон барьсны дараах хөрсний элэгдэл, эвдрэл		+		
3.3	Ажлын байргы осол, аваар гарах нөхцөл			+	
3.4	Хортой нөхцөл үүсэх нөхцөл		+		
3.5	Халдварт өвчин гарах нөхцөл		+		

Төслийн байршлаас байгаль орчинд нөлөөлөх нөлөлөл бага. Усны нөөцийн хомсдлын улмаас эсвэл үйлдвэрийн хүчин чадал нэмэгдсэн үед усан хангамж, ус хэрэглээний асуудал гарах магадлал болзошгүй.

ГУРАВ.БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ МЕХЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

“Хатант интернэшнл”ХХКомпанийн “Ноос ноолуур угаах, самнах үйлдвэр” төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчны, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл болон эрсдлийн үнэлгээний үр дүнгээс үзэхэд төслийн үйл ажиллагаанд технологийн болон байгаль орчны дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх нь үүсэж болох эрсдэл,сөрөг үр дагавраас урьдчилан сэргийлэх нөхцлийг бүрдүүл шаардлагатай.

Байгаль орчны арга хэмжээний зөвлөмж

УБ хүтын СХДүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт хэрэгжих “Хатант интернэшнл”ХХК-ийн “Ноос ноолуур угаах,самнах үйлдвэр”төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл бага хэдий ч үйлдвэрлэл,технологийн хэрэгцээнд ихээхэн хэмжээний ус ашиглах гарын доорх усны нөөц,гадаргын усны шинж чанар,ургамлын нөмрөг,хөрсөн бүрхэвчинд үйлдвэрийн хаягдал,ус хатуу хог хаягдал зэргээс үзүүлэх нөлөөлөл, орчны тоосжилт,дуу чимээний нөлөөллийг багасгахын тулд үйл ажиллагаа явуулж буй талбайд дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай.Үүнд:

Хаягдал усыг багасгах,саарал усыг дахин ашиглах зөвлөмж

Ажлын байранд ариутгал,халдваргүйжүүлэлт хийх зөвлөмж

Үйлдвэрийн хашаан доторх сул чөлөөт талбайг тарималжуулж нөхөн сэргээх /Мод

тарьж ургуулах зөвлөмж

Борооны усыг хуримтлуулан ногоон байгууламжийг тогтмол услах зөвлөмж

Байршилтай холбоотой зөвлөмж

Хүснэгт 3.Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ

Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ /5 жил/	Нэгжийн үнэлгээ.төг	Нийт зардал, мян.төг
Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх,зайлуулах,бууруулах арга хэмжээ					
Ажлын байранд ариутгал халдваргүйтгэл хийх зөвлөмж	Хүрээлэн буй орчин,хүний эрүүл мэнд	-	1	20.000	20.0
Борооны усыг хуримтлуулан ногоон байгууламжийг услах	Усны нөөц ногоон байгууламж	Иж бүрэн	1	100.000	100.0
Лаг хуримтлуулах	Хүрээлэн	Иж бүрэн			

талбай болон хатуу хог хаягдал хуримтлуулах талбайг цементлуулж,бетон болгох зөвлөмж	буй орчин,хүний эрүүл мэнд		-	-	-
Угаалгын бодисыг хадгалах тусгай зориулалтын жижиг оврын агуулахыг стандартын шаардлагад нийцүүлэх	Хүрээлэн буй орчин,хүний эрүүл мэнд	Жижиг оврын агуулах	-	-	-
Төслийн талбай орчмын иргэдийн санал хүсэлтийг харгалзан хорооны иргэдэд тулгамдаж буйасуудлыг шийдэж өгөхөд туслөх	Хорооны иргэдэд тулгамдаж буй асуудлууд		Хорооны өрхтэй хийх гэрээ,санал хүсэлттэй холбоотой		-
Газрын төлөв байдал,чанарын уусын хянан баталгааг эрх бүхий байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Хөрс ургамал хамгаалал		Гэрээгээр зохицуулагдана		-
Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ					
Газар, ус ашигласны болон бусад төлбөр	Дүүргийн хөгжлийг дэмжих, дүүргийн төсөвт хувь нэмэр оруулах		Жил	5	100,0
Ажлын байранд эмийн сан бий болгох	Ослын үед болон шаардлагатай үед ажилчдад цаг алдалгүй эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх зорилготой		Иж бүрэн	5	10.0
Дүүргийн байгаль хамгаалах албатай хамтран байгаль хамгаалалын багтай болох	Төслийн үйл ажиллагаатай холбогдуулан дүүргийн болон хорооны холбогдох төр захиргааны байгууллагатай хамтран ажиллах		Иж бүрэн	1	
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг	Төслийг хэрэгжүүлэх явцад үйл ажиллагаатай холбогдон гарч		Иж бүрэн	Дотоод	-

боловсруулж жил бүр боловсруулж байх	болзошгүй нэмэлт зардал		зардал	
Худгийг тоолуур тавьж усны хэрэглээг тогтмол хянах	Усны нөөцийг хэмнэлттэй ашиглах			-
Нийт дүн, мян.төг			110.0	

Хүснэгт 4.Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх давтамж	2023 он
1	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө				
	Хатуу хог хаягдлыг тогтмол зайлуулаагүйгээс орчин бохирдох	Хатуу хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зайлуулах, дахин ашиглах тогтолцоог нэвтрүүлэх	Үйл ажиллагааны турш	Жил бүр	250,0
		Хатуу хог хаягдлыг цуглуулж нэгдсэн цэгт хүргэж устгаж байх	Үйл ажиллагааны турш	Жил бүр	250,0
		Хатуу хог хаягдлыг цуглуулах савыг битүүмж сайтай хийх, аль болох олон газарт байрлуулах	Үйл ажиллагааны турш	Жил бүр	250,0
		Хаягдал тос масло цуглуулах, тэвэрлэх эрх бүхий иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай хийсэн гэрээний дагуу хаягдал тос тосол нийлүүлэх	Үйл ажиллагааны турш	Жил бүр	250,0
	Шингэн хог хаягдлаар хөрс, газар доорх ус бохирдож болзошгүй	Шингэн хаягдлын бохир ус хадгалах танкинд хуримтлуулж зөөврөөр цэвэрлэх байгууламжид нийлүүлнэ	Үйл ажиллагааны турш	Жил бүр	500.0
Нийт дүн			1500.0		

Хүснэгт 5.Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах	Арга хэмжээний хамрах хүрээ	Хэрэгжүүлэх зөвлөмж	2023 он нийт зардал
---	--------------------------------------	--------------------------	-----------------------------	---------------------	---------------------

		бууруулах арга хэмжээ			/мян.төг/
Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө					
1	Химийн бодисын сав баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдал алдагдах,орчинд тархах	Байнгын хяналт тавих	Үйлдвэрийн орчинд	Дотоод хяналт шалгалтаар	
		Нөөцөд сав баглаабоодол байгах /Үйлдвэрт хадгалагдаж буй сав баглаа боодлыг ариутгаж ашиглахаас гадна нөөцөд шинэ сав баглаа боодол авч хадгалах/	Хадгалж байгаа химийн бодисын шинж чанарт тохирсон	Жил бүр	250.0
		Шаардлагатай үед алдагдсан химийн бодисыг цэвэрлэх саармагжуулах арга хэмжээ авах багаж хэрэгсэлтэй болох	Элс,шороо,хүрз цэвэрлэгээний бодис	Жил бүр	250.0
2	Химийн бодисын алдагдах,асгарах зэргээр ажилчдын эрүүл мэндэд хохирол учруулж болзошгүй	Ажилчдад зориулалтын хөдөлмөр хамгааллын хувцасаар хангах бохирдсон хувцасыг зориулалтын угаалгын өрөөнд угааж цэвэрлэх	Хамгаалалтын хувцас, бээлий,нүдний шил,чихэвч		
Нийт дүн				500.0	

Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

“Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний орчны аль орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр нь үйл ажиллагаа явуулж байх үед байгаль орчинд үүсэж болзошгүй өөрчлөлтийг хянах, шинжлэх объект, байршил,баримтлах стандарт, арга аргачлал,хугацаа, хариуцах этгээд хяналт шинжилгээний үр дүнг тайлагнах талаар тодорхой туслана” хэмээн “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

боловсруулах,хянан батлах,тайлагнах журам”-ын 2.7-заасан байна.Үүний дагуу бид байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчлан үнэлгээний тайлангийн байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу энэхүү орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг боловсруулав.

Хүснэгт 6.Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хүрээлэн буй орчны хүчин зүйлүүд	Шаардагдах стандарт	Цэгийн дугаар	Хэмжих параметр	Хяналт шинжилгээний арга, аргачлал	Хэмжилтийн давтамж	Нэгжийн үнэлгээ /мян.төг/
1	Агаарын чанар Хийн хэмжилт SO,NO,CO тоосонцор	Агаарын чанар, техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585-2007	3цэгт бохирдол өндөр байх магадлалтай болох машины зогсоол, ажилчдын байр,төслийн гаднах талбай	Нүүрстөрөгчийн исэл CO,Азотын исэл NO,хүдрийн давхар исэл SO, HCN,O	СХД-ийн НАЧАлбаны харьяа агаарын чанарын харуулын станцын тусламжтай аж ахуйн нэгж	Жилд 2 удаа төслийн барилга байгууламжийн байгуулалтын үед болон цаашид	100.0
2	Усны чанар	MNS(Iso) 5667-1:2002 Усны чанарын дээжилт, 1-р хэсэг Дээжлэх хөтөлбөрийн удирдамж MNS (ISO) 5667-2:2002 Усны чанарын дээжилт 1-р хэсэг Дээжлэх аргазүйн удирдамж MNS 4867-1999 Усны чанарын дээжлэлт, Дээжийн шинжилгээ хадгалалтын горим	2 цэгт - унд ахуйн ус, - гүний худгийн ус	Усны химийн найрлага Металлууд: Al,Cd,Cr,Cu, Fe,Mn,Pb,Hg нийт болон чөлөөт Co,Ni,Ag,V, Zn,Si, Гол ионууд Ca,k,Mg,NA, SO,YCO,NH CO,ph,NOB OD	Лабораторийн шинжилгээ газарзүй, геоэкологийн хүрээ тэнгийн лаборатори болон ус цаг уур орчны шинжилгээний газраар ерөнхий химийн шинжилгээ, зарим хүнд металл бактериологийн шинжилгээ	Жилд 2 удаа	50.0

3	Хөрс	MNS3298:19 91 Хөрс, Дээжлэх MNS3297:19 91 Хөрс, Хот суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн үзүүлэлтүүд	Машины зогсоол ажилчдын байр ахуйн хатуу хог хаягдлын орчин мөн бохирдол багатай байх магадлалт ай цэг болох төслийн талбайн гадна	Хөрсний механик бүрэлдэхүүн хөрсний хими шинж чанар PВ,Cr,Ni,CO	Экологийн хур Сэлэнгийн хөрс судлалын лабораторитой хамтран аж ахуйн нэгж	Жилд удаа	2	40,0	
4	Эрүүл ахуй хяналт	MNS 5002- 2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа ны ерөнхий шаардлага, Дуу чимээний норматив		Дуу шуугиан	Дүүргийн эрүүл мэндийн байгууллага тай хамтран	Жилд удаа	1	50,0	
Нийт дун									240,0

Хүснэгт 7. Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөлт

№	Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Хэрэгжих байршил	Хугацаа давтамж	Шаардагдах зардал /мян.төг/
1	Үйлдвэрийн орчны тохижилт	Авто машин явах зам талбайн урсгал,чиглэлийг заах тэмдэглэгээ	2,5 жилд нэг удаа	100,0
2	Цэцэрлэгжүүлэлт байгууламжийг нэмэгдүүлэх /тэрбум мод хөтөлбөрийг ажиллах /	Ногоон байгууламж дүйцүүлэн хамгаалах /Арчилгаа тордлогоо/	Жил бүр	200,0
2023 оны нийт зардал				300,0

2023 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ

БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацаа	Хариуцан зохион байгуулах эзэн	Зхион байгуулах байршил
СХДүүргийн 32 -р хорооны иргэд	Уулзалт	БОМТ-ний хэрэгжилт	9-10-р сард	Байгаль орчны мэргэжилтэн болон удирдлагууд	Хорооны иргэдийн уулзалтын байранд эсвэл компаны өөрийн байранд
Нийслэлийн байгаль орчны газарт	Хэвлэмэл тайлан	БОМТ-ний хэрэгжилт	2023.11 .01	Байгаль орчны мэргэжилтэн	-

Хүснэгт 8. Байгаль орчин менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал

№	Байгаль орчин менежментийн төлөвлөгөө	2023
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	170.0
2	Удирдлага зохион байгуулалт	100.0
3	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	110.0
4	Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	500.0
5	Хог хаягдлын менежментийн арга хэмжээний зардал	1500.0
6	Орчны хяналт шинжилгээ	240.0
7	Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	300.0
Байгаль орчин менежментийн төлөвлөгөөнд жилд нийт		2920.0